

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯDOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-1\(30\)-222-232](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-1(30)-222-232)

УДК 368.01

JEL Classification: G22

Олена Іванівна Панченко

кандидат економічних наук,

доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: pan68@ukr.net. **ORCID:** <http://orcid.org/0000-0001-8071-4983>**Researcher ID:** [F-6779-2016](https://orcid.org/0000-0001-8071-4983)**Юрій Миколайович Корнієць**

аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: korniecurij91@ukr.net. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0007-7357-4741>**Андрій Олександрович Глазков**

аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: andriiglazkov90@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0002-0901-8621>**ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ
У СТРУКТУРІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ**

Анотація. У статті розкрито сутність і значення поняття «фінансова безпека страхових компаній» (ФБСК) в умовах сучасного фінансового середовища. Охарактеризовано основні фінансові інструменти, які забезпечують її підтримку. Визначено, що система ФБСК є комплексною та включає такі складові, як платоспроможність, інвестиційна діяльність, ліквідність, фінансова стійкість, управління ризиками, перестрахування, захист від шахрайства, кібератак і фінансових злочинів, дотримання регуляторних вимог, репутаційну й ринкову стабільність тощо. У статті особлива увага приділяється аналізу фінансових інструментів, які відіграють важливу роль у забезпеченні ФБСК. Зокрема, проаналізовано вплив платоспроможності та інвестиційної діяльності, а також ліквідності та фінансової стійкості на загальний рівень фінансової безпеки страхових компаній. Зроблено висновок, що у процесі реформування страхового ринку України відповідно до європейських стандартів посилюються вимоги до дотримання регуляторних норм, зокрема в частині платоспроможності та інвестиційної діяльності. Це, у свою чергу, сприяє зміцненню фінансової безпеки страхових компаній.

Ключові слова: небанківські фінансово-кредитні установи; страхові компанії; платоспроможність; інвестиційна діяльність; інвестиції; ліквідність; фінансова стійкість; регуляторні вимоги; фінансова безпека.

Рис.: 1. Табл.: 1. Бібл.: 13.

Постановка проблеми. У сучасній економіці небанківські фінансово-кредитні установи є невід'ємною частиною фінансової системи, що виконує важливу роль у забезпеченні фінансово-економічної безпеки як ринку фінансових послуг, так і держави загалом. Ці установи доповнюють діяльність банківського сектору, забезпечуючи ширший доступ до фінансових ресурсів, послуг та інструментів для фізичних і юридичних осіб. Їхня діяльність спрямована на задоволення потреб широких верств населення та бізнесу у фінансуванні, страхуванні ризиків, заощадженні та інвестуванні коштів.

У сучасних умовах серед усіх небанківських фінансово-кредитних установ саме страхові компанії відіграють першочергову роль у забезпеченні економічної стабільності, перерозподілі ризиків та підтримці довіри до фінансової системи

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

країни. Тому в умовах нестабільності фінансових ринків, підвищених ризиків та соціально-економічних викликів, пов'язаних із воєнним станом, питання забезпечення фінансової безпеки страхових компаній потребує особливої уваги.

Фінансові інструменти, які використовуються страховими компаніями, є не лише засобами збереження та примноження активів, а й інструментами управління ризиками та підтримання платоспроможності. Їх правильний вибір та ефективне використання визначають здатність страховика виконувати зобов'язання перед страхувальниками, зберігати конкурентоспроможність та протистояти зовнішнім загрозам. Крім того, національне законодавство у сфері регулювання страхової діяльності містить чіткі вимоги до фінансової стійкості, платоспроможності та інвестиційної політики страхових компаній, недотримання яких може призвести до втрати ліцензії, погіршення фінансового стану або навіть банкрутства.

У цьому контексті дослідження ролі фінансових складових забезпечення фінансової безпеки страхових компаній, а також аналіз нормативно-правових вимог до забезпечення платоспроможності та здійснення інвестицій, є надзвичайно актуальним і практично значущим для розробки стратегій стійкого розвитку страхового ринку України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання забезпечення платоспроможності страхових компаній та організації їхньої інвестиційної діяльності знайшли відображення у наукових працях таких вітчизняних учених, як А. Л. Баранов, В. Д. Базилевич, А. В. Василенко, Н. М. Внукова, О. Д. Вовчак, Т. А. Говорушко, Л. Ю. Гудзинська, О. В. Козьменко, Р. В. Пікус, В. В. Роєнко, В. А. Смоляк, Л. В. Шірінян та інших. Найбільше уваги в дослідженнях науковців приділяється розгляду теоретико-методичних засад оцінки платоспроможності страховиків, визначенню сутності та змісту інвестиційної діяльності страхових компаній, а також дослідженню механізмів управління платоспроможністю та інвестиційними процесами.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Попри наявну наукову базу, в умовах оновлення страхового законодавства України відповідно до європейських стандартів, особливого значення набуває вивчення питань забезпечення стабільної та довгострокової діяльності страхових компаній. Саме тому виникає необхідність дослідження платоспроможності, інвестиційної діяльності, а також інших фінансових складових діяльності страховиків у контексті підвищення рівня їхньої фінансової безпеки.

Мета статті. Головною метою цієї статті є розгляд системи фінансових інструментів у структурі фінансової безпеки страхових компаній та визначення основних вимог національного законодавства щодо забезпечення платоспроможності та ефективної інвестиційної діяльності страховиків.

Виклад основного матеріалу. Фінансова безпека страхових компаній (ФБСК) – це стан захищеності фінансових інтересів страхових компаній від внутрішніх і зовнішніх загроз, що забезпечує стабільність, стійкість і можливість довгострокового розвитку в умовах невизначеності та ризиків. ФБСК є не тільки гарантом надійності для клієнтів страховика, а і складовою безпечно функціонування фінансового ринку та загалом забезпечення фінансової безпеки країни. Тому важливо розглянути основні складові ФБСК та надати їхню характеристику в умовах реформування страхового сектору.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

ФБСК є системою, яка включає такі складові, як платоспроможність, інвестиційна діяльність, ліквідність, фінансова стійкість, управління ризиками, перестраховування, захист від шахрайства, кібератак і фінансових злочинів, регуляторна відповідність, репутаційна та ринкова стабільність та ін. [2; 7]. При цьому всі складові системи забезпечення ФБСК характеризуються тісною взаємодією та взаємозалежністю, тому недоліки та помилки в підтримці одних параметрів фінансової безпеки негайно позначаються на інших. Проте фінансові інструменти забезпечення ФБСК є визначальними й такими, що дозволяють страховим компаніям не лише виконувати свої зобов'язання, а й залишатися конкурентоспроможними та надійними для клієнтів і бізнес-партнерів (рис. 1).

Отже, у системі ФБСК платоспроможність та інвестиційна діяльність страховиків нерозривно пов'язана з їхньою ліквідністю та фінансовою стійкістю. Тому необхідно розглянути та визначити місце кожної складової фінансових інструментів ФБСК.

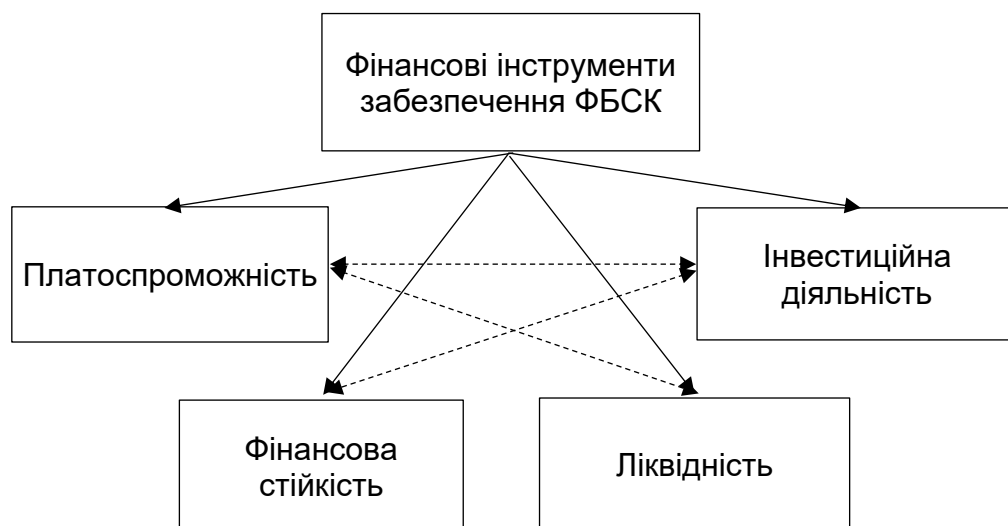

Рис. 1. Складові фінансових інструментів забезпечення ФБСК

Джерело: складено авторами.

Основною складовою ФБСК є забезпечення платоспроможності, яка передбачає здатність страхових компаній вчасно та в повному обсязі виконувати всі свої фінансові зобов'язання. Це означає, що платоспроможність страховиків гарантує страховий захист клієнтів, тим самим підвищуючи довіру з боку потенційних страхувальників і зміцнюючи репутацію.

Високий рівень платоспроможності забезпечує стабільну діяльність і дозволяє страховим компаніям витримувати фінансові шоки, такі як масові страхові випадки та фінансово-економічні кризи. Особливо це важливо для страхових компаній, які здійснюють довгострокове страхування життя.

Платоспроможність підвищує конкурентоспроможність, оскільки страхові компанії з високим її рівнем можуть пропонувати більш вигідні умови страхування та розширювати свій ринок. До того ж фінансово-платоспроможні страхові компанії не залежать від кредитних коштів і зовнішніх інвесторів, що знижує їхню вразливість

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

до коливань ринку. Забезпечення необхідного рівня платоспроможності також є основою довгострокового розвитку страхових компаній, оскільки створює умови для інвестиційної діяльності та впровадження інновацій і цифрових технологій [3; 5].

Таким чином, дотримання високого рівня платоспроможності страховими компаніями є основою їхнього надійного і стійкого функціонування на страховому ринку, а також забезпечує ФБСК у довгостроковій перспективі.

Відповідно до нового законодавства на національному страховому ринку суттєво посилюються вимоги до забезпечення платоспроможності страхових компаній. Порядок оцінки та контроль за дотриманням вимог до платоспроможності здійснюється відповідно до Закону України «Про страхування», Положення про встановлення вимог щодо забезпечення платоспроможності та інвестиційної діяльності страховика та інших нормативно-правових актів [10; 6; 9; 8]. Нормативні документи встановлюють порядок розрахунку регулятивного капіталу та прийнятного регулятивного капіталу з урахуванням обмежень до складу та структури прийнятних активів для їх розрахунку, а також порядок розрахунку капіталу платоспроможності та мінімального капіталу за базовим чи спрощеним підходом.

До 2027 року страхові компанії будуть застосовувати спрощений підхід до розрахунку капіталу платоспроможності з урахуванням показників страхових премій, страхових виплат, технічних резервів тощо. Мінімальний капітал за спрощеним підходом для окремих категорій страховиків, зокрема life-страховиків та non-life-страховиків, зі значними обсягами діяльності встановлено на рівні не менше 48 млн грн, для інших – 32 млн грн [10].

Наступним кроком щодо посилення вимог до платоспроможності страховиків в Україні буде визначення порядку оцінювання окремих категорій прийнятних активів та запровадження з 2027 р. вимог до розрахунку капіталу платоспроможності та мінімального капіталу за базовим підходом для окремих категорій страхових компаній.

Це здійснюється з метою забезпечення реалізації вимог нового страхового законодавства України з урахуванням принципів Директиви 2009/138/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 25.11.2009 р. про ведення діяльності у сфері страхування і перестрахування та кращих європейських практик (Solvency II) [11; 12].

У сучасних умовах вимоги до платоспроможності страховиків передбачають дотримання встановлених етапів оцінки платоспроможності (табл. 1).

Таблиця 1

Етапи оцінки платоспроможності страховиків

Етапи	Зміст етапу
1	Розподіл складових власного капіталу на I, II, III рівні регулятивного капіталу
2	Визначення суми прийнятних активів та їх різниці із зобов'язаннями страховика
3	Визначення капіталу платоспроможності
4	Визначення мінімального капіталу
5	Визначення прийнятного регулятивного капіталу (% врахування рівнів регулятивного капіталу в капіталі платоспроможності та мінімальному капіталі)

Джерело: складено автором за джерелами [6; 9; 8].

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Отже, питанням платоспроможності страхових компаній у національному законодавстві приділяється особлива увага, оскільки це одна з основних вимог до діяльності страховиків на європейському страховому ринку.

У забезпеченні ФБСК важливу роль відіграє їхня інвестиційна діяльність, оскільки страхові компанії не лише акумулюють значні обсяги грошових коштів у вигляді страхових резервів, а й повинні ефективно управляти ними для забезпечення платоспроможності, ліквідності та фінансової стійкості.

Інвестиційна діяльність сприяє збереженню і приросту капіталу, гарантуючи покриття зобов'язань у майбутньому, тому надійне розміщення коштів є підґрунтям фінансової стійкості навіть у несприятливих ринкових умовах.

Ефективна інвестиційна діяльність страхових компаній є важливим чинником платоспроможності, оскільки доходи від інвестицій дозволяють вчасно компенсувати збитки від страхових виплат, зменшуючи фінансове навантаження на технічні резерви. У результаті інвестиційна діяльність стає джерелом фінансової стабільності, оскільки інвестиційний дохід забезпечує сталі грошові потоки, що є основою фінансової безпеки. Це дозволяє страховикам планувати довгострокову діяльність, виконувати зобов'язання та створювати нові страхові продукти [1; 4].

Зважена інвестиційна політика та оптимізація структури активів страхових компаній дозволяє підтримувати високу ліквідність і диверсифікацію активів, що мінімізує фінансові ризики, а це особливо важливо в умовах макроекономічної нестабільності або змін регуляторних вимог [1; 4; 13].

Таким чином, інвестиційна діяльність для страховика – це не лише інструмент прибутку, а і стратегічний елемент забезпечення фінансової безпеки, оскільки ефективне управління інвестиціями дозволяє страховим компаніям витримувати ринкові коливання та розвиватися в довгостроковій перспективі.

Інвестиційна діяльність страховика є комплексною системою стратегічного управління активами, тому в Законі України «Про страхування» та в Положенні про встановлення вимог щодо забезпечення платоспроможності та інвестиційної діяльності страховика встановлені вимоги та обмеження з урахуванням потреб підтримки фінансової безпеки.

Для забезпечення ефективної інвестиційної діяльності страхова компанія зобов'язана формувати активи з дотриманням принципу розсудливості, а саме:

1) страховик зобов'язаний інвестувати лише в активи, ризики яких він може коректно визначати, відстежувати, оцінювати, управляти ними та подавати звіти про них;

2) кошти повинні бути інвестовані таким чином, щоб забезпечити належний рівень безпеки, якості, диверсифікованості, належну ліквідність та прибутковість активів [10].

Також активи страховика на будь-яку дату повинні відповідати такій вимозі – відношення суми різниць активів і зобов'язань страховика до регулятивного капіталу страховика не повинно перевищувати 20 % [10].

Ліквідність страхових компаній тісно пов'язана платоспроможністю та інвестиційною діяльністю, тому також є складовою забезпечення ФБСК. Ліквідність страхових компаній – це їхня здатність швидко акумулювати кошти для здійс-

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

нення страхових виплат. Ліквідність дає змогу страховим компаніям негайно реагувати на страхові випадки і здійснювати своєчасні страхові виплати, що підвищує довіру страхувальників та зміцнює її ринкову репутацію. Високий рівень ліквідності забезпечується правильним підбором фінансових інструментів, які використовуються у процесі діяльності страховиків.

Підтримання необхідного рівня ліквідності зменшує фінансові ризики. Особливо це актуально для страхових компаній у період зростання виплат після стихійних лих або масових страхових подій. Також наявність ліквідних активів у період фінансових криз забезпечує стійкість страхових компаній та їхню здатність пережити макроекономічну нестабільність без втрати довіри. Тому вважається, що забезпечення ліквідності є важливим елементом антикризового управління, оскільки вона гарантує безперервність діяльності страховиків навіть у складних фінансових умовах.

Наявність ліквідних активів у вигляді грошових коштів, депозитів або державних облігацій дозволяють швидко маневрувати фінансовими ресурсами. Це забезпечує гнучкість фінансового управління, оскільки страховик може використати вільні кошти як для інвестування, так і для формування страхових резервів. У результаті забезпечення необхідного рівня ліквідності позитивно впливає на оцінки рейтингових агентств, що дає змогу страховим компаніям залучати інвестиції та партнерів на вигідних умовах.

Таким чином, забезпечення ліквідності є основою фінансової гнучкості та надійності страхових компаній, тому в поєднанні з іншими фінансовими показниками ліквідність формує основу ФБСК.

Для забезпечення ліквідності страховиків важливе значення має наявність достатнього обсягу ліквідних активів, дотримання встановлених регулятором вимог та кількісних обмежень щодо складу та структури активів та їх відповідності зобов'язанням, ефективне управління грошовими потоками та проведення регулярного моніторингу стану ліквідності.

Для забезпечення платоспроможності та ліквідності страхових компаній відповідно до чинного законодавства встановлюються вимоги щодо прийнятих активів, у які включаються: гроші в банку-резиденті, нерухоме майно, недержавні цінні папери, державні цінні папери, технічні резерви за договорами вихідного перестрахування, кошти в МТСБУ, кредити страхувальникам – фізичним особам, готівка, непрострочена дебіторська заборгованість.

Вимоги також встановлюються у вигляді обмежень на концентрацію прийнятих активів у вигляді:

- кількісних обмежень прийнятих активів для покриття технічних резервів, у % від технічних резервів (для life і non-life страхових компаній);
- кількісних обмежень прийнятих активів для виконання вимог до регулятивного капіталу, у % від суми капіталу платоспроможності і зобов'язань страховика (для life і non-life страхових компаній);
- кількісних обмежень на активи, що мають відношення до пов'язаних зі страховиком осіб [8; 10].

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Забезпечення ліквідності страхових компаній є обов'язковою умовою забезпечення фінансової безпеки й важливою умовою надійності всієї системи страхування. Виконання регуляторних і внутрішніх вимог дає змогу гарантувати вчасні страхові виплати та уникати збиткової діяльності.

У результаті забезпечення платоспроможності та ліквідності страхової компанії, а також проведення ефективної інвестиційної діяльності забезпечується стабільна діяльність страховика в довгостроковій перспективі. Тому фінансова стійкість є однією зі складових ФБСК, без якої неможливе її стабільне функціонування, розвиток та довготривала присутність на ринку. Стійкий страховик здатен ефективно управляти ризиками, зберігати довіру клієнтів та захищати економічні інтереси як власні, так і застрахованих осіб. Характерними складовими фінансової стійкості страховика є достатні обсяги страхових резервів, інвестиційна діяльність, наявність системи перестрахування, диверсифікація ризиків та ефективне управління страховою компанією.

Стійкий страховик сприймається як надійний контрагент, що сприяє залученню нових клієнтів та партнерів, особливо це важливо в умовах високої конкуренції на страховому ринку. Наявність фінансової стійкості дозволяє компанії реінвестувати прибутки, оновлювати страхові продукти, впроваджувати інновації, що сприяє збільшенню капіталу та масштабуванню діяльності. Тому вважається, що фінансова стійкість є важливим критерієм ФБСК, оскільки страховик гарантує клієнтам, що зможе виконати свої зобов'язання незалежно від коливань ринку, фінансово-економічних криз чи великої кількості страхових подій.

Забезпечення фінансової стійкості потребує відповідального підходу до управління регулятивним капіталом страховика, резервами, ризиками та дотримання встановлених нормативних вимог і обмежень.

Висновки і пропозиції. Таким чином, серед усіх небанківських фінансово-кредитних установ страхові компанії відіграють особливу роль у забезпеченні фінансово-економічної безпеки ринку фінансових послуг та економіки країни загалом. У цьому контексті визначено, що ФБСК є багатокомпонентною системою, що охоплює передусім фінансові інструменти: платоспроможність, інвестиційну діяльність, ліквідність, фінансову стійкість. При цьому платоспроможність виступає базовим елементом ФБСК, інвестиційна діяльність є стратегічною складовою ФБСК, ліквідність страхових компаній гарантує оперативну діяльність та підтримує фінансову гнучкість. Фінансова стійкість є інтегральним результатом ефективного управління всіма складовими ФБСК і гарантує безперервність діяльності страховика, здатність адаптуватися до ринкових змін і нарощувати потенціал.

Законодавчі зміни, які відбуваються на страховому ринку, спрямовані на підвищення прозорості та надійності страховиків, встановлення чітких вимог до регулятивного капіталу, структури активів, інвестицій та оцінки платоспроможності, що, зрештою, забезпечує наближення до європейських стандартів Solvency II і впливає на підвищення рівня фінансової безпеки страхових компаній.

Для удосконалення системи ФБСК необхідно враховувати взаємозв'язки між її фінансовими складовими. У сучасних умовах страховим компаніям важливо пі-

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

двигувати якість інвестиційного управління, а також посилювати внутрішній контроль за оцінкою відповідності діяльності страховика вимогам щодо прийнятних активів, технічних резервів та регулятивного капіталу. Важливо забезпечити належний рівень ліквідності шляхом оптимізації структури активів, а для забезпечення фінансової стійкості страховикам необхідно передбачати сценарне планування, перестрахування та накопичення резервів.

Список використаних джерел

1. Баранов А. Л. Сутність і напрями інвестиційної діяльності страхових компаній / А. Л. Баранов // *Фінанси України*. – 2015. – № 2. – С. 83-97.
2. Вдовенко Л. О. Фінансова безпека страхових компаній в умовах нестабільного ринкового середовища функціонування / Л. О. Вдовенко // *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. – 2022. – № 4(37). – С. 73-79.
3. Ганзюк С. М. Управління грошовими потоками страхової компанії в умовах невідомості / С. М. Ганзюк, В. Є. Михайлова // *Ефективна економіка*. – 2024. – № 10. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.10.61>.
4. Гудзинська Л. Інвестиційна діяльність страхових компаній України в умовах воєнного стану / Л. Гудзинська, В. Грипа // *Економіка та суспільство*. – 2024. – № 61. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-138>.
5. Дранус Б. Інноваційні підходи до управління платоспроможністю страхових компаній в Україні / Б. Дранус, Л. Дранус, Н. Трушкіна // *Вісник Львівського національного екологічного університету*. – 2023. – № 30. – С. 151-156. DOI: <https://doi.org/10.31734/economics2023.30.151>.
6. Оновлено вимоги до платоспроможності, обліку договорів та захисту інформації страховиків [Електронний ресурс] // *Новини НБУ*. – 2023. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/onovleno-vimogi-doplatospromojnosti-obliku-dogovoriv-ta-zahistu-informatsiyi-strahovikiv>.
7. Панченко О. І. Ризики страхових компаній у сучасних умовах / О. І. Панченко, А. О. Глазков, Ю. М. Корнієць // *Науковий вісник Полісся*. – 2024. – № 1(28). – С. 357-369. – Режим доступу <https://ir.stu.cn.ua/handle/123456789/31127>.
8. Про затвердження Положення про визначення методики оцінки активів і зобов'язань для цілей розрахунку регулятивного капіталу страховика та внесення змін до Положення про встановлення вимог щодо забезпечення платоспроможності та інвестиційної діяльності страховика [Електронний ресурс] : Постанова Правління НБУ від 21.06.2024 року № 71. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0071500-24#n13>.
9. Про затвердження Положення про встановлення вимог щодо забезпечення платоспроможності та інвестиційної діяльності страховика [Електронний ресурс] : Постанова Правління НБУ від 29.12.2023 року № 201. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0201500-23#Text>.
10. Про страхування [Електронний ресурс] : Закон України від 18.11.2021 № 1909-IX. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>.
11. Розпочинається імплементація директиви ЄС Solvency II щодо платоспроможності страховиків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/rozpochinayetsya-implementatsiya-direktivi-yes-solvency-ii-schodo-platospromojnosti-strahovikiv>.
12. Смоляк В. А. Європейський вектор розвитку інвестиційної діяльності страхових компаній / В. А. Смоляк // *Економіка і регіон*. – 2017. – № 3(64). – С. 84-87. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2017.3\(64\).880](https://doi.org/10.26906/EiR.2017.3(64).880).

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

13. Шірінян Л. В. Економіко-правовий аналіз розміщення страхових резервів страхових компаній і перестраховування у нерезидентів / Л. В. Шірінян, О. В. Шашенко, А. А. Шірінян // Бізнес Інформ. – 2019. – № 7. – С. 250-260. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-7-250-260>.

References

1. Baranov, A. L. (2015). Sutnist i napriamy investytsiinoi diialnosti strakhovykh kompanii [The essence and directions of investment activities of insurance companies]. *Finansy Ukrainy – Finance of Ukraine*, (2), 83-97.

2. Vdovenko, L. O. (2022). Finansova bezpeka strakhovykh kompanii v umovakh nestabilnoho rynkovoho seredovyshcha funktsionuvannia [Financial security of insurance companies in an unstable market operating environment]. *Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia – Eastern Europe: economy, business and management*, (4(37)), 73-79.

3. Hanzhuk, S. M., Mykhailova, V. Ye. (2024). Upravlinnia hroshovymy potokamy strakhovoi kompanii v umovakh nevyznachenosti. [Managing cash flows of an insurance company under uncertainty]. *Efektivna ekonomika – Effective Economics*, (10). <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.10.61>.

4. Hudzynska, L., Hrypa, V. (2024). Investytsiina diialnist strakhovykh kompanii Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Investment activities of Ukrainian insurance companies under martial law]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, (61). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-138>.

5. Dranus, B., Dranus, L., Trushkina, N. (2023). Innovatsiini pidkhody do upravlinnia platospromozhnistiu strakhovykh kompanii v Ukraini. [Innovative approaches to managing the solvency of insurance companies in Ukraine]. *Visnyk Lvivskoho natsionalnoho ekolohichnoho universytetu – Bulletin of the Lviv National Ecological University*, (30), 151-156. <https://doi.org/10.31734/economics2023.30.151>.

6. Onovleno vymohy do platospromozhnosti, obliku dohovoriv ta zakhystu informatsii strakhovykh. [Updated requirements for solvency, contract accounting, and information protection of insurers. NBU News]. (2023). *Novyny NBU – News of the NBU*. <https://bank.gov.ua/ua/news/all/onovleno-vimogi-doplatospromojnosti-obliku-dogovoriv-ta-zahistu-informatsiyi-strahovykh>.

7. Panchenko, O. I., Hlazkov, A., Korniets, Yu. (2024). Ryzyky strakhovykh kompanii u suchasnykh umovakh [Risks of insurance companies in modern conditions]. *Naukovyi visnyk Polissia – Scientific Bulletin of Polissya*, 1(28), 357–369. <https://ir.stu.cn.ua/handle/123456789/31127>.

8. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro vyznachennia metodyky otsinky aktyviv i zobov'язan dlia tsilei rozrakhunku rehuliatyvnoho kapitalu strakhovyya ta vnesennia zmin do Polozhennia pro vstanovlennia vymoh shchodo zabezpechennia platospromozhnosti ta investytsiinoi diialnosti strakhovyya [On approval of the Regulation on determining the methodology for assessing assets and liabilities for the purposes of calculating the regulatory capital of an insurer and amending the Regulation on establishing requirements for ensuring the solvency and investment activities of an insurer], Resolution of the NBU Board of June 21, 2024 No. 71. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0071500-24#n13>.

9. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro vstanovlennia vymoh shchodo zabezpechennia platospromozhnosti ta investytsiinoi diialnosti strakhovyya [On approval of the Regulation on establishing requirements for ensuring the solvency and investment activities of an insurer], Resolution of the NBU Board dated December 29, 2023 No. 201. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0201500-23#Text>.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

10. Pro strakhuvannia» [Law of Ukraine «On Insurance»], Law of Ukraine dated 18.11.2021 No. 1909-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>.

11. Rozpochynaietsia implementatsiia dyrektyvy YE. Solvency II shchodo platospromozhnosti strakhovykh. [Implementation of the EU Solvency II directive on the solvency of insurers begins]. (n.d.). <https://bank.gov.ua/ua/news/all/rozpochinayetsya-implementatsiya-direktivi-yes-solvency-ii-schodo-platospromojnosti-strahovikiv>.

12. Smoliak, V. A. (2017). Yevropeyskyi vektor rozvytku investytsiinoi diialnosti strakhovykh kompanii [European vector of development of investment activities of insurance companies]. *Ekonomika i rehion – Economy and Region*, (3(64)), 84-87. [https://doi.org/10.26906/EiR.2017.3\(64\).880](https://doi.org/10.26906/EiR.2017.3(64).880).

13. Shirinian, L. V., Shashenko, O. V., Shirinian, A. A. (2019). Ekonomiko-pravovyi analiz rozmishchennia strakhovykh rezerviv strakhovykh kompanii i perestrakhuvannia u nerezidentiv. [Economic and legal analysis of the placement of insurance reserves of insurance companies and reinsurance with non-residents]. *Biznes Inform – Business Inform*, (7), 250-260. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-7-250-260>

Отримано 13.06.2025

UDC 368.01

JEL Classification: G22

Olena Panchenko

PhD in Economic Sciences,
Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: pan68@ukr.net. **ORCID:** <http://orcid.org/0000-0001-8071-4983>

Researcher ID: [F-6779-2016](https://orcid.org/0000-0001-8071-4983)

Yuriy Korniets

PhD of the Department of finance, Banking and Insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)
E-mail: korniecurij91@ukr.net. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0007-7357-4741>

Andriy Glazkov

PhD of the Department of Finance, Banking and Insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)
E-mail: andriyglazkov90@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0002-0901-8621>

**SOLVENCY AND INVESTMENT ACTIVITY IN THE STRUCTURE
OF FINANCIAL SECURITY OF INSURANCE COMPANIES**

Abstract. The article reveals the essence and significance of the concept of "financial security of insurance companies" (FSIC) in the context of the modern financial environment. It characterizes the main financial instruments that ensure its support. It is determined that the FSIC system is complex and includes such components as solvency, investment activity, liquidity, financial stability, risk management, reinsurance, protection against fraud, cyberattacks and financial crimes, compliance with regulatory requirements, reputational and market stability, among others.

Special attention is given to the analysis of financial instruments that play an important role in ensuring FSIC. In particular, the impact of solvency and investment activity, as well as liquidity and financial stability, on the overall level of financial security of insurance companies is analyzed.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

It is established that solvency is a fundamental element of FSIC, investment activity is a strategic component, and liquidity guarantees the operational capacity and financial flexibility of insurance companies. Financial stability is the integrated result of effective management of all FSIC components and ensures the continuity of the insurer's operations, the ability to adapt to market changes, and the capacity to build potential.

To improve the FSIC system, the article proposes to consider the interconnections between its financial components. It is noted that under current conditions, it is crucial for insurance companies to enhance the quality of investment management and strengthen internal control over the assessment of the insurer's compliance with requirements for admissible assets, technical reserves, and regulatory capital.

The article states that legislative changes occurring in the insurance market are aimed at increasing transparency and reliability of insurers, establishing clear requirements for regulatory capital, asset structure, investments, and solvency assessment. Ultimately, this ensures convergence with Solvency II standards and contributes to enhancing the level of financial security of insurance companies.

Keywords: *solvency; investment activity; investments; insurance companies; insurance market; liquidity; financial stability; regulatory requirements; financial security of insurance companies.*

Fig.: 1. Table: 1. References: 13.

Бібліографічний опис для цитування:

Панченко О. І., Корнієць Ю. М., Глазков А. О. Платоспроможність та інвестиційна діяльність у структурі фінансової безпеки страхових компаній. *Науковий вісник Полісся*. 2025. № 1(30). С. 222-232. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-1\(30\)-222-232](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-1(30)-222-232).